

بسم الله الرحمن الرحيم

تاب آوری اجتماعی ؛
مشارکت همگانی
و حضور مردم در صحنه

دکتر محمدرضا واعظ مهدوی :
31 فروردین 1405
استاد دانشگاه شاهد ؛

آغاز سخن: فرازی از دعای اول صحیفه سجادیه

• (8) وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَوْ حَبَسَ عَنِّ عِبَادَهُ مَعْرِفَةَ حَمْدِهِ عَلَىٰ مَا أَوْلَاهُمْ مِنْ مَنِّهِ الْمُتَتَابِعَةِ ، وَ أَسْبَغَ عَلَيْهِمْ مِنْ نِعْمِهِ الْمُتَظَاهِرَةِ ، لَتَصَرَّفُوا فِي مَنِّهِ فَلَمْ يَحْمَدُوهُ ، وَ تَوَسَّعُوا فِي رِزْقِهِ فَلَمْ يَشْكُرُوهُ .

• (8) همه ستایش‌ها مخصوص خداست که اگر بندگانش را از شناخت سپاس‌گزاری‌اش بر آنچه که از عطیای پیاپی‌اش که محض امتحان‌کردنشان به آنان عنایت فرمود و نعمت‌های پیوسته‌ای که بر آنان کامل کرد، به چاه محرومیت می‌انداخت؛ در عطایا و نعمت‌هایش، دخل و تصرف می‌کردند و او را سپاس نمی‌گزاردند؛ و روزیش را به فراوانی هزینه می‌کردند و به شکر عنایاتش بر نمی‌خاستند.

• مشاهده شرح های این فراز

• (9) وَ لَوْ كَانُوا كَذَلِكَ لَخَرَجُوا مِنْ حُدُودِ الْإِنْسَانِيَّةِ إِلَىٰ حَدِّ الْبَهِيمِيَّةِ فَكَانُوا كَمَا وَصَفَ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا.

• (9) اگر چنین بودند [که شکرگزاری نمی‌کردند]، از حدود انسانیت بیرون می‌رفتند و به مرز حیوانیت می‌رسیدند. در نتیجه به این صورت بودند که در کتاب محکمش وصف کرده: «آنان جز مانند چهارپایان نیستند؛ بلکه آنان گمراه‌ترند.»!

• مشاهده شرح های این فراز

• (10) وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَىٰ مَا عَرَّفْنَا مِنْ نَفْسِهِ ، وَ أَلْهَمَنَا مِنْ شُكْرِهِ ، وَ فَتَحَ لَنَا مِنْ أَبْوَابِ الْعِلْمِ بِرُبُوبِيَّتِهِ ، وَ دَلَّنَا عَلَيْهِ مِنَ الْإِخْلَاصِ لَهُ فِي تَوْحِيدِهِ ، وَ جَنَّبَنَا مِنَ الْأَحَادِ وَالشُّكِّ فِي أَمْرِهِ .

تاب آوری اجتماعی ؛ مشارکت
همگانی و حضور مردم در صحنه

تاب آوری چیست؟

تاب آوری : بازگشت پذیری یک ماده به حالت اولیه پس از خمیدگی یا کشش

- مثال های تاب آوری : resili در اشیاء و مواد

- کش

- فنر

- پل های معلق

- خم شدن نیزه در پرش با مانع

- تطابق پذیری گیاهان در شرایط آب و هوایی

تاب آوری

انعطاف پذیری در تفکرات ، احساسات ، رفتار ها در مواجهه با سختی های زندگی و و دوره های طولانی تحت فشار بودن ؛

به نحوی که پس از طی بحران قوی تر و توانمند تر شده باشیم

تاب آوری اجتماعی

اصطلاح تاب آوری اجتماعی اولین بار توسط ادگر مطرح شد. وی تاب آوری اجتماعی را به عنوان توانایی گروه ها و یا جوامع و نهادها برای مقابله با تنش ها و اختلالات بیرونی در مواجهه با تغییرات اجتماعی، سیاسی و زیست محیطی، و هم چنین تنوع معیشت و اقدامات جمعی در برابر تأثیر خطرات شدید طبیعی و ترویج سازماندهی مجدد اجتماعی تعریف می کند.

تاب آوری اجتماعی به یک واحد اجتماعی یا گروهی می گویند که به طور جمعی در مقابل فشارها و آشفتگی های بیرونی ناشی از تغییرات اجتماعی، سیاسی و محیطی به طور جمعی مقابله کنند.

social resilience یا تاب آوری اجتماعی را میتوان ظرفیت تبدیل و تحول، تطبیق و سازگاری و توان مقابله با تنش و بحرانهای اجتماعی نامید

عوامل استرس های اجتماعی

فقر، نابرابری، تبعیض، بی ثباتی سیاسی، نا امنی؛ کمبود منابع

تردید

انواع حمایت

حمایت اجتماعی : حمایت هیجانی حمایت ارزشی ، حمایت شبکه ای
حمایت مشاوره ای : جهت مقابله و سازگاری بهتر و شکل گیری خودبستگی
حمایت فعال و مادرانه
حمایت مادی : تدارک کالا و خدمات

مک کوبین با مرور ادبیات مربوط به خانواده، چهار منبع اصلی حمایت اجتماعی را شناسایی کرده اند:

۱- **همسایگان:** نقشه همسایه های محلی و یا جامعه مورد بررسی قرار گرفته است و تحقیقات نشان داده اند که چنین سیستم های حمایتی در مشکلات کوتاه مدت مانند بیماری کوتاه مدت و یا نگهداری بچه موثر هستند.

۲- **شبکه های خویشاوندی و خانوادگی:** خانواده گسترده منبع حمایتی برای بسیاری از افراد به ویژه خانواده های اقلیت و گروه های قومی خاص است. کاپلان ۹ ویژگی شبکه های خویشاوندی و خانوادگی حمایت کننده را شناسایی کرده است: ۱- جمع کننده و ترغیب کننده اطلاعات درباره جهان ۲- یک سیستم راهنمای بازخوردی ۳- منبع ایدئولوژی ۴- راهنما و تسهیل کننده حل مسئله ۵- منبع کمک عملی و کمکی عینی ۶- پناهگاهی جهت استراحت و بهبودی ۷- یک گروه کنترل و منبع ۸- منبع و تایید کننده هویت و ۹- کمک کننده به مهارت هیجانی.

۳- **حمایت های بین نسلی:** حمایت دو جانبه بین نسل ها منبع رضایت برای بسیاری از خانواده هاست. مطالعه هیل درباره سه نسل نشان داد که ۱- نسل پدربزرگ ها و مادربزرگ ها دریافت کننده بیشترین کمک هستند و به عنوان افراد وابسته در نظر گرفته می شوند ۲- نسل والدین ارائه کننده بیشترین کمک هستند و نقش پشتیبانی و حمایت کننده را دارند ۳- نسل های جوان کمک متوسطی را دریافت و ارائه می کند و به عنوان افراد دارای دو جانبه گرایی در نظر گرفته می شوند. نکته مهم این بود که تمام این سالها درگیر الگوی حمایتی بودند و در مقابله با تاثیرات منفی استرس از آن سود می جستند.

۴- **گروه های خودیاری متقابل:** یک گروه خودیار دوجانبه می تواند به عنوان همکاری بین افراد و با واحدهای خانواده که دارای همان مشکل، گرفتاری یا همان موقعیت هستند و دارای هدف کمک دوجانبه به یکدیگر هستند تعریف گردد این گروه ها اغلب باعث افزایش کیفیت زندگی اعضای خود می شوند. (۱)

مشارکت

مشارکت اجتماعی عاملی تعیین کننده در افزایش تاب آوری

• تنظیم هیجانی:

یادگیری شناسایی و تنظیم احساسات می تواند به افراد کمک کند تا خونسردی خود را حفظ کنند و از اقدامات تکانشی یا پرخاشگرانه در پاسخ به برخوردهای اجتماعی چالش برانگیز اجتناب کنند.

ارتباط موثر:

توسعه مهارت‌های ارتباطی موثر، مانند گوش دادن فعال و قاطعیت، می‌تواند گفت‌وگوی سازنده را تسهیل کند، تعارضات را حل کند و مرزهای سالمی را در تعاملات اجتماعی ایجاد کند.

حل تعارض:

یادگیری فنون مذاکره و حل تعارض می‌تواند به افراد کمک کند تا اختلافات را حل کنند، تفاوت‌ها را برطرف کنند و راه‌های مثبت را در محیط‌های اجتماعی تقویت کنند.

ایجاد تاب‌آوری:

درگیر شدن در فعالیت‌هایی که باعث رشد شخصی، عزت‌نفس و شفقت به خود می‌شود، می‌تواند انعطاف‌پذیری فرد را در برابر چالش‌های اجتماعی افزایش داده و بهزیستی روانی را ارتقا دهد.

تاب آوری اجتماعی در جریان جنگ تحمیلی سوم

سابقه و تاریخچه

- عملیات غافلگیرانه در 23 خرداد 1404؛ در شرایط انجام مذاکرات
- دوکشور دارای بمب اتمی حمله کردند تا کشوری دسترسی غیر نظامی به انرژی هسته ای نداشته باشد.
- شهادت تعدادی از فرماندهان و مردم و تخریب منازل مسکونی و زیرساخت های نظامی
- بازسازی سریع فرماندهی و پاسخ دهی به حملات رژیم صهیونیستی
- بروز کارآمدی یستم موشکی ایران و عدم کارآمدی گنبد آهنین اسرائیل و ضربه پذیری رژیم صهیونیستی
- حمله امریکا به تاسیسات انرژی هسته ای و اعلام نابودی کامل انرژی هسته ای ایران
- عکس العمل ایران و موشک باران پیگاه نظامی ایران در قطر
- تماس مسوولان مختلف جهان با ایران و انتقال پیام امیکا و اسرائیل و تقاضای آتش بس

ادامه سابقه و تاریخچه

- ادامه مذاکرات
- حمله مجدد امریکا در صبحگاه شنبه 9 اسفند به ایران با بمباران بیت رهبری و شهادت مقام معظم رهبری
- حمله به مدرسه حیات طیبه میناب و کشتار بیش از 168 نفر از دانش آموزان و آموزگاران و والدین
- حمله به سالن ورزش لامرد و کشتار 16 دختر جوان والیبالیس
- حمله به ناو دنا بازدید کننده در سواحل هندوستان
- حملات متعدد به آثار تاریخی و میراث فرهنگی ایران
- ترور فرماندهان و مسئولان متعدد نظیر دبیر شورای عالی امنیت ملی و رئیس شورای راهبردی سیاست خارجی
- حملات متعدد به بیمارستان ها و کارخانجات داروسازی
- حمله به پل بزرگ اتومبیل رو کرج
- حمله کارخانجات تولید فولاد و صنایع غیر نظامی متعدد
- تهدید های مکرر رییس جمهور امریکا در خصوص نابودی تمدن ایران و بازگشت به عصر حجر
- عدم محکومیت اقدامات وحشیانه دشمن در عین حمایت های مردمی از ایران در سراسر جهان
- بسته شدن تنگه هرمز و ادامه مقاومت جانانه

تاب آوری و مقاومت

- توکل بر خداوند
- اتکا به نفس
- کس نخارد پشت من جز ناخن انگشت من
- خلق یک حماسه بزرگ حضور در میدان
- بیان تاریخی فرمانده هوا فضای سپاه : میدان با ما خیابان با شما

حضور حماسی شبانه با تکان دادن پرچم
میهنی ؛ راهبرد ابداع شده ایرانی در تاب
آوری اجتماعی

جنبش حماسی شبانه و نقش آن در ایجاد
مشارکت ملی ؛ و تاب آوری اجتماعی

یاد کودکان مظلوم به خون خفته میناب
غرفه کوله پشتی کودکان در میناب : و کودکان غزه

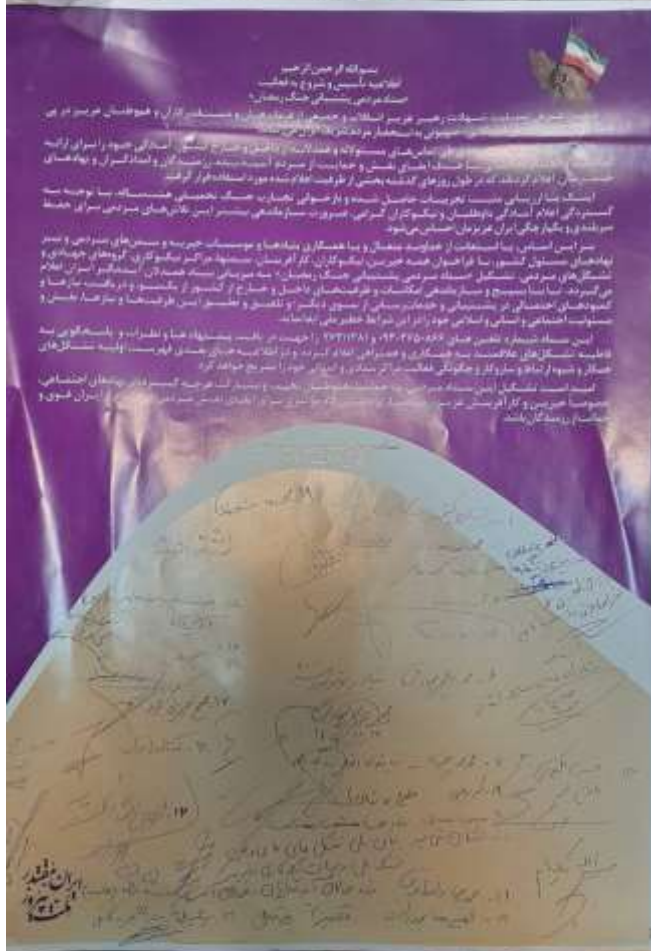
آثار چهارگانه اصلی جنبش حماسی شبانه

ارتقاء سرمایه روانشناختی (طبق مدل فردلوتانز مبدع نظریه سرمایه روانشناختی)

- 1- احساس امیدواری ؛ القای روحیه نشاط و امید در شرکت کنندگان
- 2- احساس خوش بینی ، ایجاد نگاه خوش بینی نسبت به آینده و امید پیروزی
- 3- احساس مشارکت در جنگ ؛ تفاوت با جنگ تحمیلی
- حمایت فکری فرهنگی ، مال، تغذیه ، نذورات امنیتی و حضور در ایست و بازرسی ها
- 4- تقویت حس تاب آوری : مشاهده افراد متفاوت با عقاید و سلیق و سنین مختلف

سایر آثار حماسه حضور شبانه در تاب آوری اجتماعی

- 5- زدودن ترس عمومی از طریق مشارکت در حضورهای حماسی
- 6- برانگیختن احساس رعب و ترس در دشمنان ؛ و خائنین و منافقین و عوامل دشمن
- 7- ارتقاء حس وطن دوستی
- 8- تقویت روحیه ملی و مدهبی
- 9- خنثی کردن تبلیغات یاس آفرین و دروغ پراکنی دشمن
- 10- ارتقاء سرمایه اجتماعی و همبستگی ملی
- 11- حمایت از رهبری و ارکان تصمیم گیری نظام
- 12 آگاهی بخشی

مشارکت اجتماعی در پشتیبانی

سابقه:

- 1- شوک اولیه
- 2- خروج از شوک ؛ و مراجعات افراد برای اینکه کاری برای جنگ بکنند
- 3- مدیریت اولیه و اتصال با نیازها
- 4- تصمیم برای سازماندهی اقدامات اولیه
- 5- گردهم آمدن اولیه حدود 20 موسسه خیریه و سمن

شکل گیری « ستاد پشتیبانی مردمی دفاع رمضان

«

نش و جهی پایه برای شکل گیری ستاد پشتیبانی مردمی

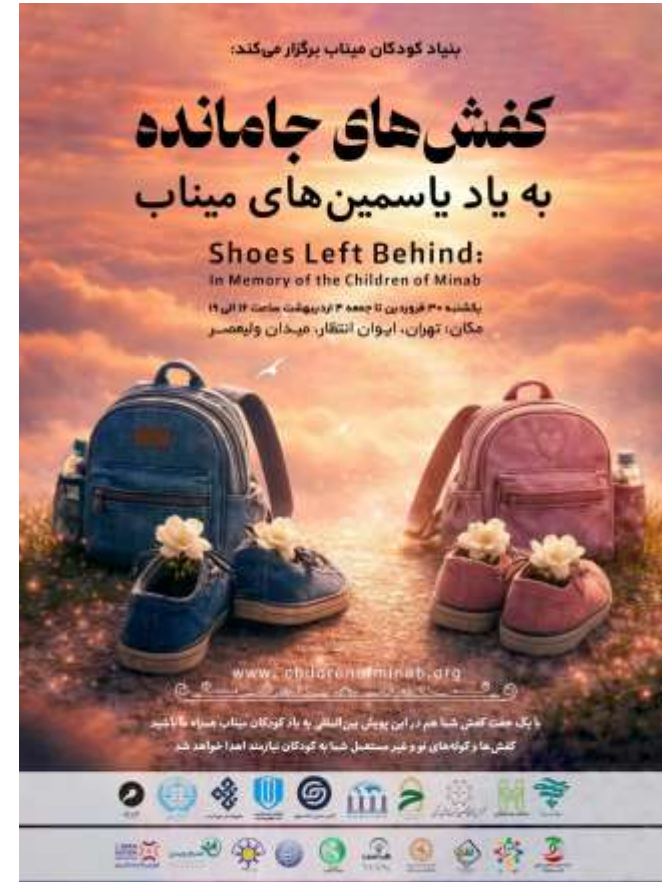
- 1- برآورد و احصاء ظرفیت ها
- 2- برآورد و احصاء نیازها
- 3- انطباق نیازها با ظرفیت ها : گاه نیازها < ظرفیت ها
- 4- ظرفیت یابی فعال
- 5- نظام پیشنهادها و ایده ها ؛
- 6- تبلیغات و رساندن پیام مظلومیت کودکان و شهروندان

یکشنبه ۳۰ فروردین
تهران میدان ولی عصر - ایوان انتظار
مراسم کفش های جا مانده ؛

Shoes left Behind

به یاد یاسمین های میناب

نمایش نمادین کوله پشتی های دانش آموزان و کفش های بچه گانه به یاد کودکان مظلوم میناب و کودکان غزه

- سه شنبه ۱۸: فروردین ستاد مدیریت بحران و پاسخگویی مردمی ۱۸۱۱
- بازدید و خدقوت ستاد مردمی پشتیبانی به ستاد مدیریت بحران
- در این ستاد مشکلات و مسائل مردم و آسیب دیدگان حملات رژیم صهیونیستی و امپریالیسم آمریکا دریافت و هماهنگی و رسیدگی می شود.

- شنبه ۲۹ فروردین همزمان با روز ارتش ، حضور کمیته نظارت ستاد پشتیبانی مردمی دفاع رمضان در شهرک شهید بروجردی که در تاریخ ۱۳ اسفند سال گذشته مورد اصابت دشمن آمریکایی صهیونستی قرار گرفت و حدود ۱۰ نفر شهید و ۸۰-۷۰ خانوار دچار آسیب شدند.

- گروه های جهادی مسئولین خدمات رسانی در این منطقه را بر عهده گرفتند و با ایجاد کارگاه های شیشه بری و یوپی وی سی و گچکاری و دیگر اقدامات ساختمانی به ارایه خدمات به مردم آسیب دیده می پردازند.

- در این منطقه بسیاری از خانوار های آسیب دیده در خود محل اسکان داده شده و برای برخی منازل در منطقه رهن شده است. نیاز لوازم خانگی ، فرش ، یخچال ، غذا ، مبالغ لازم جهت رهن و اجاره منازل و نیز رسیدگی های تحصیلی و آموزشی و توانمندسازی و تاب آوری برای این خانوارها، وجود دارد و نیازمند رسیدگی و پیگیری توسط خیرین و داوطلبین ارجمند ستاد مردمی می باشد.

نمونه لوازم خانگی آسیب دیده

